

2 CENTESIMI

Prodaju se Monari, u
cena 4 K za 3 meseca.
Poljani broj 2, para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corvo 4
per 3 mesi. Di singolo
numero 2 cent.

Abbonamento per la
Monarchia: Corvo 4
per 3 mesi. Di singolo
numero 2 cent.

OMNIBUS

Izvoli svaki dan odmah nedeljno i svetko
u 11 ura grjele pismo.

Eine ugni glava coestituzio je dom-
alohe a fante alle 11 ani

Eranhelat Kollhof aufer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Veranftung.

2 HELLER

Za vrstisanje objava o
Malom oglasniku* plaće
se za svaku riel 2 para
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'aviati
nel "Notiziario d'affari"
al paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedna Wort im "Kleinen
Anzeiger" kostet 2 h.
Die Mindeste Taxe 30 h.

Uprava • uredništvo Administration und Redaktion Tinkara LAGINIA i dr. PULA Via Balle-br. 3

Izbori za občinu Pulj.

Sutra večer od 8. ure napried biti će u
nici g. Andrije Turka (u Šijani, via Operai)
pogovor radi obćinskib izbora. Neka dodju
tamo naši iz Šijane i bližega koj kraja.
Svaki će moć vidjeti je li u listinam i ako
nije, biti će podučet, da učini reklam

Isto tako pogovor biti će sutra večer od
8. ure napried u kući Ivana Zica (via Am-
miraghetto) za stanovnike Polikarpa i njemu
bližega djela grad. Svak neka se pobrine,
da vidi je li uneset u listine i da reklama,
ako nije.

Zar im se hoće rata?

U zadnje doba cjelokupno njemačko
novinstvo u jedan glas više treba Srbiju
kazniti, te nastoji, da bi u javnom mienju
izazvalo razpoloženje za rat. Pri tome se
nežica donosi najviše senzencije o srb-
skim stvarima i na svaki način prikazuje
Srbiju u najcrnjijoj boji. Iz cijelog pisanja
projeva mrtinju na sve što je slavensko.

Ako sudimo položaj upitajmo se iz
krene, dali baš do rata mora doći i dali
bi taj narodima u Habzburško monarkiji
donio kakve koristi? Na oba pitanja mo-
žemo odlučno odgovoriti sa — ne.

Njemačko novinstvo govori o Srbiji kao
o nekoj vazalnoj državi, koju treba ka-
zniti, koja ne smije da ima svoju volju,
ni svoju samostalnost. Nervoznost koja
je Srbiju bila obuhvatila posle aneksije,
a koja je bila izraz prevarenih nada i
bojazni za vlastitu budućnost, ta je po-
stojala, te je vladi i kralju tamo uspjelo da
udrži podpunu vlast nad vikom neodgo-
vornih masa. Prilike su se tako konsoli-
dificirale. Najnovije vijesti dapače javljaju
o sastavu koalicionne vlade u kojoj su naj-
izrazitiji predstavnici svih stranaka, kao
Stojanović, Pašić, Ribarac, Novaković
Korektnost postupka dvora i ministara
vaških posla Milovanovića, koji uliva
veliko povjerenje u cijeloj Europi nije po-
stavljena ni u sumnju. I uza sve to, što
se može konstatirati, da odgovornosti faktori
ne čuju nikakve povoda nemirima, ni uzru-
janjima, uza sve to švabsko-šidovske
novine dižu vik i buku na rat. Navla-
dja se kao uzrok, da se Srbija oruža,
a iste novine donasaju istodobno, da je
priprava srbeske vojske venoma slaba, da
nema ni kooja, ni obuče, ni streljiva, ni
brane. Ako je to istina, a sigurno je,
tađ jedina vlada ima dužnost prema na-
rodu, obrana kojeg joj je povjerenja, da
se pobrine za zaštitu interesa i za obranu
tog naroda osobito u vrijeme takovih za-
pletaja, a tih je od septembra prošle go-
dine do danas bilo dovoljno na Balkanu.
Oružanje Srbije u mjeri u kojoj je isto
provedeno — ima samo 70.000 vojke
više pod oružje nego inače — nije nika-
kva pogibjel za našu Monarkiju, ako se
pomisli na vojsku i sredstva, kojim mi
razpolazemo. Pak i naša se je monarkija
nacržala. Uzdržava se pod oružje do 36
hiljada pričuvinca, potrošilo se je do 170
milijuna za ratne priprave, te se je pri-
pravni za svaku eventualnost.

Ovaj oružani mir ipak nije koristan, te
je pogibjeljan, zato su neke vlasti odlučile,
da istodobno poduzmu korake u Beogradu
i u Beču kako bi naizma jedan izlaz,
te se uklonila opasnost rata. Istodobno se

opet govori o evropskoj konferenciji, na
kojoj bi se razpravljalo o neriješenim pi-
tanjima, te se uredilo čitavu stvar. Mi
smo uvjereni, da će nastojanju velenosti
uspjeti, da uzdrži mir, koji je svima po-
trebit i kojeg svi žele, osim neprijatelji
Slavena. Jer u slušaju jednog rata naše
monarkije sa Srbijom, tko bi platio račun,
bio uspjeh rata kakavogod. Bila bi krv
Slavena, proljeću koje bi se neprijatelji va-
selili. Za to smo uvjereni, da će najnoviji
događaji u Srbiji i zauzetost velenosti
djelovati, te će nestati svake pogibjelji
oružanog sukoba.

VIESTI.

Mjestne.

Na znanje.

Mnogi i mnogi od naših će biti jučer
ostao i iznenadjen što ga ne puštade na
ples u "Narodni Dom". Ovim nek znađe
svatko, da odbor "Sokola" nije mogao
drugacije odrediti, budući je na pozivnici
izričito stajalo da se bez pozivnice ne
može unuti. Članova pak "Sokola" ima
toliko, da kad dodju svi sa obitelji dvo-
rana je dubkom puna. Neka nitko zato
ne uzme jučerašnji čin upravljen osobno
protiv njega, jer je kod nas, a osobito u
"Sokolu" svaki jednak i dobrodošao, nego
neka to pripiše samo našem napredku, da
nam je "Narodni Dom" i za zabave po-
stao tjevan. i da će se čim prije tomu
morati doskočiti.

Toliko da ne bude nesporazumljenja.

Njemačka propaganda u gimnaziji.

Ovdješnji su Nijemci imali pravo da žele
za odlazkom Dr. Marchetta. Taj im je
osnovao ovdje realku i žensku pučku školu
uz druge zavode, koje ovdje država za
njih uzdržava. Nazad dana osvrnemo se
na napredak Nijemaca u Istri i na osnovu
vlade da za njemačke škole u Istri postavi
posebnog nadzornika. Njemstvo napreduje,
ono ne samo da napreduje već postaje i
agresivno, što je karakteristika njihova
rada i baš tog agresivnosti moraju oni
zahvaliti najveći dio svojih uspjeha. Na
ovdješnjoj gimnaziji sa njemačkim nau-
kovnim jezikom pojavila se je ove godine
sistematska propaganda u svenjemačkom
duhu. (Osobito jedan osmoškolac, koji je
iz drugog došao pokazao se preterivim
u tom nastojanju, a njegov postupak i
agitacija podupiru i neka gospoda profe-
sori. Njemački djaci počele da se kite
svenjemačkim bojama, da ijetima ne samo
kolejke izlažu, već i olovke i druge po-
trebitine dobavljaju u tim bojama. Uslijed
tog njihovog postupka izazvale reakciju
sa strane slavenskog i talijanskog djetstva.
Nego spomenismo, da je propaganda po-
duprta i od samih se ki h profesora, koji
propagandju u školaraju svakako naše djake.
Tako je je dogodio da su iz jednog
predmeta u svjedocht prvog semestra do-
bili svi djaci viših razreda, Slaveni, osim
dvojice trojice drugi red. Za danas izni-
simo samo ove gole činjenice da upozori-
mo višu vlast na ove neurednosti, kojima
mora da stane na kraj. Ne bude li se
brzo i uspješno stalo na put progona
naših djaka, to ćemo udariti u druge rje-
ce, izreći i imena i drugih činjenica, koje
neće nekima biti ugodne.

Stvari koje se moraju osuditi.

Dne 6. ov. mj. imali smo u Puli dva
plesu za dvie školske družbe. U "Naro-
duom Domu" bio je ples u korist Družbe
sv. Ćirila i Metoda, a u kazalištu obdrža-
vao se je ples "Lege Nazionale". Što je
"Lege Nazionale" mislimo da ne treba
nikomu kazat. Pa ipak se je našlo neko-
liko naših ljudi, koji su išli na ples tog
družstva, koje radi na zator našeg naroda,
pobit u Istri. Ti ne samo da nisu bili
na plesu Družbe, što je bila njihova du-
žnost već su se tako zaboravili, da su
išli da doprinesu svoj dar za odnarođi-
vanje njihove vlastite djece. Mi ne izno-
simo imena, al moramo najdublje požaliti
takvo ponašanje i najostrije osuditi takav
postupak, koji im služi samo na šramotu.
Takvi nisu sinovi svog naroda već su
izdajice. Ponavljamo bilo ih je samo ne-
koliko, no i ta nekolicina je bacila slabo
svjetlo na svoj narodni osjećaj, te će im
se biti i sami Talijani smijali i izrugavali.

Hrvatsko kazalište u Puli.

Evo prodjole već kojih šest nedjelja
da nimalo smo ni jedne kazališne pred-
stave i to zbog mnogih plesova i zabava.
Poslje te duge pauze odpočimlju naši
vredni diletanti nanovo svoj rad i to već
sada u Nedjelju.

Za vrijeme te duže pauze dok se pred-
stave ne davalu, naučile naši diletanti i
opet nekoliko novih komada, da nas sa
njima pobavaze svake nedjelje. Jer sada
nema plesova i drugih zabava, pa će nam
kazalište biti jedine nedjeljne zabave.

Među igrokuzima koje naučile vredni
naši diletanti, jeste i duhovita ruska
komedija od čuvenoga pisca I. Mjassnicoga,
i to: "Kao pile kulinama" ili "Potjera
za ženom". S istom komedijom, kao što
gore rekomo, odpočinje se rad naših
vrednih diletanata i to već u nedjelju
28. veljače o. g.

Za danas samo ovo, a drugi puta ja-
vićemo i ostale sve komade što će se u
buduće do ukrasa davati.

Ples tola.

Sinoć je bio zadji naš ples u ovoj se-
zoni. Takve navale svijeta još nije nijedna
zabava u "Narodnom Domu" doživjela.
Budući je ulaz bio za članove i pozvane,
to su se morali odpraviti kući mnogi i
mnogi. U dvorani vladala je prava gnječa.
Kasnije je bilo malo bolje. Plesalo se je
do 5 sati u jutro. Mladi pak svijet bio je
u tome neumoran, te je htio da izabli
još zadnje satove poklada.

Bakalar u Čitanci.

Jučer se je na večer zaključilo u Či-
tanci, da večeras bude u 8 sati bakalar,
te su se prijavili već tridesetorici. Daljnje
prijava do po podne mogu se podneti u
Čitanci.

Riješen radi potpunog pjanstva.

Zidar Ivan Brusić iz Krka bio je tužen
da je u noći 11. studenog prošle godine
hio oti strižara Ljubljani ovog druga
Jakova Dall'Antonia, kojega je strižar bio
uspao radi izgređa počeljenih u pjanstvu.
Budući se je konstatiralo da je bio i re-
čeni Brusić potpuno pjan, to ga je sudar
riešio.

Gosti u Opatiji.

Dne 17. ov. mj. bilo je u Opatiji 2205
gostova. Od 1. ov. god. do 17. II. bilo
ih je ukupno 2574.

Konstituiranje obćinskog zastup- stva u Voloskom.

Pišu nam iz Voloskog:
Koncem prošlog mjeseca bilo je izabrano
novo obćinsko zastupstvo koje se je na
prvoj sjednici dne 21. o. mj. konstituiralo
izabrali za načelnika ponovno jednoga-
sno Dr. Andriju Stangera a za vicečelnike:
Julija Mirana, Viktora Tomićića, Dr. Ivana
Poštića, Nikolu Peršića, Augusta Rajčića,
Kostantina Ječicu, Dr. Konrada Jančića,
Prof. Dr. J. Glaxa, Dr. J. Landra i Pavla
Tomašića.

DOPISI.

Narodni pokret u riečkim podobćinam.

Rieka, 22. II. 1909.

Naša narodna politika bila je do pred
godina posvema državoprava. Naprdji
narodno načelo bila je drugotna stvar. U
koliko je takva politika u obće škodila
cijelom našem životu, ovdje na Rieci bila
je uprav uništjuća. Riečko se je pitanje
promatralo samo sa gledišta državne pri-
padnosti, a nije se brinulo, dali ćemo kod
Rieku združimo sa Hrvatskom imati i Hrv-
ata na Rieci. Nacionalnom životu i radu
nije se posvećivala nikakva pažnja. Škol-
stvo nijesmo znali očuvati, niti smo se
brinuli, da izgubljeno drugacije nadome-
stimo.

Uslijed tog našeg nemara i nikakvog
rada na rodnoj podlozi izrođeni Hrvati
poduprti od doseljenih Mađjara postade
sve moćniji, te već udarise Rieci obilježje,
da se o hrvatskoj Rieci talibode težko
moglo govoriti. Njihov pak rad u po-
bćinam bio je uprav razarajući
i imao je uspjeha radi nikakve nacionalne
sviesti tamošnjeg pučanstva i radi škola
u talijanskom jeziku.

Od nekoliko godina stvari idu na bolje,
ne može se govoriti o sistematskom i
racionalnom radu, ali se tu i tamo opaža
neki napredak. Ipak sve je još koncen-
trirano na Sušaku, a mi mislimo, da bi
baš na Rieci trebalo usredotočiti naš rad.
Naš elemenat napreduje. Ekonomski bio
je uvijek lak, no sada i nacionalno se
razvija. Proces je polagan, no napreduje.
Imamo i radničko društvo "Sloga" i list
za lokalne prilike "Riečki Glasnik".

(Nastavit će se.)

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

Avvertimento.

Molti e molti saranno ieri a sera rima-
stisi sorpresi, di non essere stati lasciati
entrare alla festa da ballo. Per loro norma
partecipiamo che la direzione del "Sokolo"
fu costretta a mantenere una tale con-
dotta essendo espressamente stabilito di
non permettere l'accesso a nessuno senza
invito. Il "Sokolo" poi ha tanti soci che
se vi prendono parte tutti con le loro fa-
miglie la sala è zeppa.

Nessuno perciò non deve attribuire il
fatto di ieri rivolto contro la sua per-
sona, perchè noi non facciamo differenza
di parte, ed ancor meno il "Sokolo",
ma ci è ben venuto ogni nostro.
Ciò d'aver attribuito soltanto al nostro
programma a Pola, cosicchè ci è diventato

il «Narodni Dom» insufficiente anche per i divertimenti e si dovrà quanto prima pensare come metterne riparo.

Tanto che non vi nascessero dei malintesi.

L'ultimo di carnevale.

Ieri, ultimo giorno di carnevale si ebbe al dopopranzo un movimento insolito, maschere, getto di confetti, però tutto molto di meno degli altri anni. Ieri a sera poi si ebbero feste da ballo, colle quali gli ammiratori di Tarcisore si separarono ufficialmente per quest'anno dal di Lei culto.

Gelosia di mestiere.

Il barbiere Augusto Chersan d'anni 30 entrò improvvisamente nel salone di barbiere di Francesco Pignatelli, reggicolo, in via della Valle Nro. 4 e lo colmò di schiaffi, pugni e calci. Non gli bastò ciò uscito fuori prese a sassate anche il locale e con un sasso mandò una lastra in frantumi. Per tali atti doveva rispondere martedì al locale giudizio, dal quale fu condannato a 10 giorni di arresto.

Vlastnik i izlavlac: Tiskara LAGINJA i DR.

Odgovorni urednik: Jerko Maholić.

Mali oglašnik. Piccolo notiziario.

TRAŽIM sobu i kuhinju za obitelj bez djece. Ponude na upravu «Omnibusa».

CERCO stanzu con cucina per famiglia senza prole. Offerte all'amministrazione dell'«Omnibus».

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj «Narodnoj Tiskari Laginja i dr.» mogu se dobiti razne trgovачke i zapisničke knjige uz jeftinu cianu. 52

Puškima školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papičnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i iskolske potreboće, te sve knjige i tiskanične potreboće za konsumna društva. Prodavačima znatan popust. 52a

OBJAVA.

Častimo se objaviti štovanom obćinstvu Pule i okolice, da tekoni ovog mjeseca otvaramo novu modernu veliku trgovinu gotovih odjela, svake vrsti rublja, manšeta, ovratnika, kravata, kovčega itd. itd. iz najboljih tvornica tuzemstva.

Dućan se nalazi u ulici Giosuè Carducci broj 55.

Ovo je prva i do danas jedina naša tvrdka u ovom gradu, koja će se baviti trgovinom ove struke, te ju zato našim u gradu i okolici toplo preporučujemo.

Svoj k svome!

PULA, 20. februara 1909.

Tvrđka TRANFIĆ.

Ivovna kuća ura
E. WEISS,
Beč XV/1,
Kellinggasse 1.

Krasna Remont. Gioria srebrna ura za gospodu, sa tri jaka fino izrađena poklopa, sa kamenima, ide dobro, plemenito jamstvo za tri godine — mjesto K 18- samo K 8-.

Razablije se uz potrebu.

Širite i kupujte Omnibus

BUDILICA

19 cm visoka, sa dubinom u svakom položaju idealnim strojem, 3 godišnjim jamstvom (jamstvo K 2.50, 3 komada K 7.50) sa novu svjetlosnim kalendarom K 3.30, 3 komada K 9.-.

Povremeno stavljaite uza, drapiraju, elastični i zadržavaju.

O. HEGNER sin
Verkevičev 47, Hrvatska
Veliki trgovinski električni i budava.

JEPTINO I BRZO.
CEDULJICE
sv. ispovjed i pričešć
izrađuje
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.
JEPTINO I BRZO.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan osim nedjelje
5.45 odl.	5.45 odl.	VRJUNAT	5.45 odl.	5.45 odl.
6.10 odl.	6.10 odl.	Krk	6.10 odl.	6.10 odl.
6.55 odl.	6.55 odl.	Glavotok	6.55 odl.	6.55 odl.
7.30 odl.	7.30 odl.	Malinska	7.30 odl.	7.30 odl.
7.40 odl.	7.40 odl.	Omišalj	7.40 odl.	7.40 odl.
8.25 odl.	8.25 odl.	RUEKA	8.25 odl.	8.25 odl.
8.30 odl.	8.30 odl.		8.30 odl.	8.30 odl.
9.30 odl.	9.30 odl.		9.30 odl.	9.30 odl.

Pruga: Baška-Punat.

Utorak i četvrti subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Ponedjeljak i petak
4.30 odl.	4.30 odl.	VRJUNAT	4.30 odl.	4.30 odl.
5.30 odl.	5.30 odl.	Punat	5.30 odl.	5.30 odl.

Uvjetno pristajanje u Staroj Bašci.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Ponedjeljak i četvrti subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Utorak i četvrti subota
7.30 odl.	7.30 odl.	VRJUNAT	7.30 odl.	7.30 odl.
7.40 odl.	7.40 odl.	Opotja	7.40 odl.	7.40 odl.
7.40 odl.	7.40 odl.	Beli	7.40 odl.	7.40 odl.
9.10 odl.	9.10 odl.	Merag	9.10 odl.	9.10 odl.
10.10 odl.	10.10 odl.	Krk	10.10 odl.	10.10 odl.
10.40 odl.	10.40 odl.		10.40 odl.	10.40 odl.
10.50 odl.	10.50 odl.		10.50 odl.	10.50 odl.
12.45 odl.	12.45 odl.	Rab	12.45 odl.	12.45 odl.
1.15 odl.	1.15 odl.	Veli Lošinj	1.15 odl.	1.15 odl.
3. odl.	3. odl.	NEREZINE	3. odl.	3. odl.
3.10 odl.	3.10 odl.		3.10 odl.	3.10 odl.
4. odl.	4. odl.		4. odl.	4. odl.

Uvjetno pristajanje u Sv. Martin Ladinjskom.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulice, Via Andrićev 20, PUNAT, dne 15. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u

tiskari Laginja i dr. u Puli

ulica Giulia 1.

uz cianu od 2 do 10 para.

HOTEL IMPERIAL.

Danas i dnevno kratko gostovanje proslavljenog glumca

JACQUES PAUL

i njegove izvrstne družine.

Novo! ADOLF WOLLNER Novo!

Najbolji bečki solo čarobnjak.

Birani pristojni program. — Početak 8 sati na večer. — Ulaznica 1 K.

Sapun Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru
je najbolji i najjeftiniji, zato trošite
samo taj sapun.

Dužnost je svakog našeg trgovca da drži u svojoj trgovini samo Družbin sapun, a time će bez svoje štete doprinasti probudjenju hrvatske svijesti u Istri.

Naručbe se šalju tvrdki

IVAN LENTIĆ, Milna (Dalmacija).

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadružare, koji uplaćuju sadržajnih dionova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te pionic od istoga 4%.

Vrsta na štednju uložene iznose od 1000 K bez predhodnog odobrenja, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložene saglasno ostavio vert ili manji rok za odobrenje, na odobrenje od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na ušćenke i zadružnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvorena.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viali Carrara vlastito kuća (Narodni Dom) prvi pod deono, gdje dobivaju paklice informacije.

Štamparija.

ULICA GIULIA Br. 1.

SVOJ K SVOMU!

ULICA GIULIA Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA i DR.

Ulica Giulia 1. - PULA - Ulica Giulia 1.

Preporuča se za:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽNICE I GALAN-
TERIJSKE RADNJE.

SOLIDNA IZRADBA PEČATA iz GUME.

Imade u zalih

TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBĆINE
CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE.

POSUJILNICE I KONSUMNA
DRUŽTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, --

PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR
SKE I RISARSKE POTREBŠTINE. --

Prodaja papira namalo i veliko.